

Årgang 1, nummer 1

Oktober/November 2004

DEN NORDISK KATOLSK KIRKE
STA. SUNNIVA MISJON

I tidens fylde

Å være og å ha en misjon

Misjon er både noe vi er og har. Lille Sta. Sunniva eukaristiske fellesskap har fra i høst "steget i gradene" - er blitt en misjon. Hva er nå dette for noe?

Først må det sies litt om hva ordet misjon betyr. Dette er tradisjonelt forstått som å bringe det kristne budskap videre til mennesker som aldri har hørt om Herren Jesus Kristus før - slik Herren selv bad sine apostler om å gjøre (som for eksempel i kapittel 28 i Matteusevangeliet). Når en snakker om misjon, har det vært pekt på andre land og folkeslag som aldri har forstått seg selv som kristent. Men det har blitt en større og større bevissthet også at flere og flere mennesker i det tradisjonelle kristne vesten heller ikke har hørt de gode nyhetene

om Kristus. Derfor må Kirken også rette blikket mot våre egne. Gjennom bønn, nestekjærlighet (diakoni), forkynnelse og kultur minne mennesker i vårt eget land om arven fra St. Olav; om kristenrett og kristenplikt.

Slik sett har vår lille menighet også en misjon - eller rettere sagt: vi har del i en misjon: å påvirke og å overbevise om Han som er god og elsker oss mennesker.

Når vårt fellesskap også er misjon, er dette et begrep fra kirkeretten. Det betyr rett og slett at fellesskapet vårt består av mellom 9 og 19 voksne medlemmer, og har en egen prest i tjeneste. Det er disse kriteriene som ble oppfylt i begynnelsen av oktober.

Det vil ikke si at det nå er presten som drive misjonen. Gjennom dåpen og konfirmasjonen har hver

kristen fått del i Kristi kongsverdighet, hans offer og profetiske oppdrag.

Presten er kalt og utrustet til i Kristi sted og Hans navn å lede, oppmuntre og nære menigheten gjennom feiringen av gudstjenestene, forkynnelsen og ved å forvalte de Kirkens sakramenter han er satt til å forvalte: eukaristien (nattverden, eller messen), dåpen, skriftemålet, ektevielsen og sykesalvingen. I tillegg skal han utføre velsignelseshandlinger (av mennesker, hjem, hellige bilder, bønnebøker, rosenkranser osv.).

Slik kan menigheten utrustes, slik at den lille forsamlingen som nå er blitt en misjon, også kan utføre misjon - og slik føre videre en oppgaven apostlene fikk av Herren Kristus selv: å gjøre alle mennesker til Hans disipler gjennom dåp og opplæring i kristen tro og moral.

Å møte til messe

Det grunnleggende ved Kirkens liv, er messen. I messen feires hele det kristne mysterium: Forkynnelsen peker på Ham som skulle komme, kom og skal komme igjen. Julebudskapet blir realitet når Herren blir kjødt i brød og vin, og tar bolig blant oss. I menighetens midte tar vi del i Skjærtorsdagens "gjør dette til minne om meg", Langfredagens offer på korset, "gitt for oss og for de mange til syndenes forlatelse," og Påskedagens møte med den Oppstandne Herre.

I messen fremstår Kirken slik den er: den tilhører

Kristus og har del i Hans oppdrag for verden, noe som kommer til uttrykk når vi ber for "Kirken og verden og takker Gud for Hans godhet mot oss." Her slutter vår lille menighet seg til Kristi egen forbønn, og til alle helgener til alle tider og til alle steder.

Derfor går vi messe hver søndag. Kirkens feiring av messen er grunnlaget for vårt liv og vår status som kristne!

Hvem vi er og hva vi tror presentert ved fader Erik Andreas Holth

Ivår tilbedelse av den ene sanne Gud, Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, bekrefter vi at vi i denne (tilbedelse)deler den udelte kirkes ortodokse og katolske tro, og at vi fastholder vår lutherske arv så langt som den omfatter og har formidlet denne tro.

Derfor gir vi vår tilslutning til PNCC's katolske tro og aksepterer uten reservasjoner eller kvalifikasjoner følgende lærekilder og autoriteter: Den hellige skrift og Kirkens hellige overlevering; de almenkirkelige symboler: Den apostoliske trosbekjennelse, Den nikenske trosbekjennelse, Den athanasianske trosbekjennelse, den udelte kirkes konsiler, kirkefedrene i Øst og Vest, messen som eukaristisk offer (*The eucharistic Sacrifice of the Mass*)* og de syv sakramenter; den katolske kirkes grunnleggende praksis slik den bekreftes av PNCC, og autoriteten til vår rettmessige biskop, og vi vil dernest ta navnet Den nordisk katolske kirke.

* Messen som eukaristisk offer skal forstås i lys av Utrechterklæingens punkt 6): "Med tanke på at den hellige eukaristi alltid har vært det sentrum i katolsk tilbedelse, forstår vi det som vår plikt å erklære at vi med full troskap fastholder den gamle katolske lære vedrørende alterets sakrament. Vi tror at vi mottar vår frelser Jesu Kristi legeme og blod under brødets og vinens skikkelse. Nattverdfeyringen i kirken er hverken en kontinuerlig gjentakelse eller en fornyelse av det soningsoffer som Kristus én gang for alle gjorde på korset, men det er et offer, (idet) det er en uavbrutt feiring av minnet om det offer som ble gitt på korset, og den handling ved hvilken vi på vår måte fremstiller det ene offer som Kristus gjør i himmelen, ifølge Hebreerbrevet 9:11f, til frelse for den forløste menneskehet, idet han trer frem for oss i Guds

nærvær (Heb 9:24). Egenarten i den hellige eukaristi skal forstås på denne måte, den er nemlig en feiring av offeret (den gang) hvorigjennom de troende samtidig mottar Kristi legeme og blod og inngår i fellesskap med hverandre (1 Kor 10:17)."

Trosrklæring av 8. april 1999

Selv om vår historie som kirkesamfunn er ganske stutt, er vi likevel ikke en ny kirke. Både i organisasjon (gjennom vår biskop), trosinnhold og hva vi holder fast ved er rett og galt i tro og liv, fremstår Den nordisk katolske kirke bare som en ny manifestasjon av den Kirke Herren Jesus Kristus innstiftet, den lære vi har fått overlevert gjennom de hellige apostler og den tro Kirken har definert og slått fast gjennom de 7 kirkemøter der hele kirken var representert.

Gjennom Kirkens over 2000 år lange historie, har den måtte tåle splittelser: bevegelser innen Kirken som i ord og gjerning fremstod som noe nytt i forhold til den tro som var levert Kirken fra apostlene; den tro som leser og forstår Bibelen i tråd med hva Kirken alltid har gjort.

For å gjøre en lang historie litt kortere, var de to store splittelene i historien

"Det store skisma" mellom Østkirken og Vestkirken i 1054 og Vestkirkens splittelse mellom Den katolske og de protestantiske kirke under reformasjonen.

Den nordisk katolske kirkes trosgrunnlag går tilbake til tiden før 1054. I vår tilbedelse og vårt gudstjenesteliv har vi holdt fast ved Vestkirkens arv. En besøkende vil finne mange likheter mellom oss og Den romerskkatolske kirke - men også mye av den tradisjon vi finner i gudstjenestene i Den norske kirke.

I vår tro organisasjon har Den nordisk katolske kirke ført videre den samme arv som Den ortodokse kirke.

Det er derfor biskopen, ikke paven, som vi forstår som den jordiske Kirkes leder. Han knytter oss til den katolske tro, slik den har gått i arv fra slekt til slekt. Han knytter oss også til Kirkens øvrige biskoper; om de nå er gitt ærestitler som pave eller patriark.

I tråd med Kirkens overlevering, feirer Den nordisk katolske kirke 7 sakramenter: dåp, konfirmasjon (krismering), eukaristi (nattverd), skriftemål, sykesalving, ektevielse og prestevielse (ordinasjon til biskop, prest og diakon - og vielser til de lavere gradene). Vi forstår dette som symboler i rett forstand: gjennom disse handlinger gir Herren oss del i en ny virkelighet.

I tillegg til søndagen og de store høytider som påske, pine og jul, feirer vi også fester til ære for Jomfru Maria og Kirkens helgener. Og i messen ber vi til Herren for både levende og de hensovende.

Samtidig bærer vi med oss mye av den arv vi kanskje forbinder med den lutherske tradisjon.

Sammen med menn og kvinner av god vilje overalt i Kirken og de kristelige samfunn, ønsker vi å arbeide frem mot at Kirken igjen skal bli ett, og Kirkens vitnesbyrd blir ett - slik den hellige apostelen Paulus skriver: "Det er ett legeme og én Ånd, likesom dere og ble kalt med ett håp i deres kall. Det er én Herre, én tro, én dåp, én Gud og alles Fader." (Ef 4, 4-5).

Du kan lese mer om Den nordisk katolske kirke på hjemmesidene: www.nordiskkatolsk.no

29. September, Mikkelmesse:

Gammel kirkelig festdag som er viet til erkeengelen Mikael. I Norge var dagen helligdag i Statskirken frem til festdagsreduksjonen i 1770, men ble like opp til vår tid holdt som hellig i mange bygder, der det katolske fortsatt hang sterkt igjen. På primstavene finner vi ofte en vekt som merke, det mest alminnelige attributt knyttet til St. Mikael. I den mellomtestamentlige Enoks bok finner man først tanken om at St. Mikael på dommedag på Guds vegne skal dømme verden. Dommedag knyttes gjerne til Guds rettferdige dom, som da skålvekten symboliserer. I lys av dette må man også forstå hvorfor St. Mikael også i noen sammenhenger forbindes med en basun, som også er et symbol for dommedag. Tradisjonen med St. Mikael som skal dømme verden finnes også i det norske diktverket Draumkvedet fra middelalderen. Som merkedag har også Mikkelsmess vært en viktig dag for innhøstningen. All avling måtte nå være i hus, og dyrene måtte være kalt inn fra setrene. hus, og dyrene måtte være kalt inn fra setrene.

”Hellige erkeengelen Mikael, forsvare oss i striden, vern oss mot Djævelens ondskap og snarer. Ydmykt trygler vi om Gud må undertrykke den onde. Og vi ber deg, de himmelske herskarenes fyrste, om at du med den makt Gud har gitt deg, vil styrte i helvetet Satan og ondskapens ånder som streifer omkring til sjelernes ulykke. Amen.”

(En liten katolsk bønnebok, 2000)

18. oktober, Lukasmesse.

Den hellige Lukas var en av de fire evangelistene. Lukas var etter tradisjonen lege, og fulgte apostelen Paulus på mange av hans reiser. Lukas attributt er som regel en okse.

28. oktober, Sst. Simon Seloten og Judas Thaddeus.

Simon Seloten og Judas Thaddeus var to av Jesus utvalgte apostler (Matt 10,4 og Luk. 5,15). Selot er en betegnelse for en opprørsgruppe i datidens Palestina som kjempet mot Romernes okkupasjon av jødeland. Selot er gresk og betyr ”den som ivrer”. Selotene gikk for å være svært nidkjære ovenfor sin tro. Apostelen Simon har beholdt tilnavnet ”seloten” selv etter hans apostelkall. Om

Judas Thaddeus sies det at han led en grusom martyrdød i Syria. Hans attributt er gjerne en sag, som symboliserer måten han døde på. Tradisjonen sier at han ble sagt i to, da han ikke ville fornekte troen på Jesus.

1. november, Allehelgensdag

Så tidelig som på 300-hundretallet finner vi kildene til en fest til ære for ”alle martyrer.” I den syriske kirke ble denne datofestet til den 13. mai, mens dagen blir fremdeles feiret av Kaldeiske kristne i Irak på fredag i påskeuken. Den bysantinske tradisjon fastsatte datoen til første søndag etter pinsefesten (vår Trefoldighetsfest) - også for å markere at helgenstatusen er et resultat av Herrens livgivende Hellige Ånd. Vestkirens endelige datofesting av denne festen til ære for alle helgener den 1. november, ser ut til å ha sin opprinnelse i England i den 8. århundre. Allehelgensfesten er et minne over den ”store hvite flokk” som i Kristus står for Guds trone i tilbedelse, kjente så vel som ukjente. I Kristus er vi knyttet til dette store fellesskapet. Om vi ikke kjenner alle deres navn, kjenner de oss, ber for oss for Guds trone, og det er Kirkens tro at de som gode brødre og søstre også kommer oss til hjelp.

2. november, Allesjeldersdag

Senhøstes minnes vi om at alt det skapte er underlagt forgjengelighet. Bare Gud er evig. Når vi samles om bålet til et dødt menneske, minnes vi om at også vårt jordiske liv har sin ubønnhørlige avslutning. Bare det som er av Gud, født av Hans kjærlighet til oss i Kristus, har livets rett.

I Kristus er vi som lever i tiden knyttet til de sjeler som er gått ut av tiden, og venter på Herrens dag - da Den Oppstandne, den rettferdige og barmhjertige dommer skal dømme levende og døde. I lyset fra Herrens oppstandelse og i troen på Herrens kjærlighet og barmhjertighet retter vi bønner for de hensovede sjeler til Ham: *”Herre, gi dem den evige hvile. La det evige lys skinne for dem. Gi dem din fred”.* (fra Kirkens liturgi)

7. november, St. Willibrord

Willibrord var engelskmann, ble fostret som munk fra før han fylte sine 7 år, dro så til Irland som munk som ung mann, men hvis historie er først og fremst er knyttet til forkynnelsen av Kristus i det nåværende

Nederland. Han grunnla bispedømmet Utrecht, og ble av pave Sergius I utpekt som den første biskop der i Sta. Cecilia katedral i 695. Sammen med St. abbedissen Irmina stiftet han abbediet Echternach i Luxemburg, der han døde den 7. november 739. Det er bispetradisjonen fra St. Willebrord vår biskop Thaddeus har fått del i det katolske bispeembetet.

10. november, St. Leo den Store, pave og kirkelærer

Han ble konsekret (bispeviet) i 440, og er kjent som en stor predikant. Omkring 100 bevarte prekener er vitnesbyrd om Vestkirkens teologi på denne tid. Det er særlig hans innsats for Kirkens tro på Kristi to naturer som gir ham plass som kirkelærer. Han døde i år 461.

11. november, St. Martin av Tours, biskop, ”Mortensmesse”

Dette er omvendelsesfortellingen om soldaten som til slutt blir biskop. Han ble født i 316 av hedenske foreldre, men ble døpt klosterkirken i Ligu-gé i Frankrike. Etter noen år som munk under åndelig veiledning av St. Hilarius ble han bispeviet som overhyrde av Tours, og i sin embetsførsel og sin omsorg for fattiges kropp og sjel fremstår han som et forbilde for enhver Kirkens hyrde.

22. november, Sta. Cecilia, jomfru og martyr

Ærbødigheten for denne martyren, stammer helt tilbake fra 200-tallet. Allerede på 400-tallet innvies en basilika til i Roma til hennes minne. I følge tradisjonen ble hun hals-hugget i hjemmet sitt fordi hun ikke ville gifte seg med en hedning. Fra 1500-tallet av er hun regnet som musikkernes skytshelgen.

30. november, St. Andreas, apostel

Var fra Betsaida, og var først disippel til den hellige Johannes Døperen. Han ble kalt av Jesus, og førte sin bror Simon Peter til ham. Han nevnes flere ganger i evangeliene. Etter pinsen skal han ha forkynt evangeliet i mange land før han ble korsfestet i Akaia.

**DEN NORDISK KATOLSK KIRKE
STA. SUNNIVA MISJON**

Sted for messefeiringen: Erik Pontoppidansgt. 8
Prest: Fader Erik Andreas H. Holth (ans. Red.)
Møvik, 5357 FJELL

Telefon (f Erik Andreas): 56332664
E-post: faderandreas@msn.com
Hjemmesider: www.nkk-Bergen.no

Allehelgensikon

Kalendarium Søndager og fester i Sta. Sunniva misjon

Søndag den 31. oktober, 22.s.e.pinse	kl 11.00 Høymesse
Onsdag den 1. november, Allehelgensdagen	Se 7. november
Torsdag, den 2. november, Allesjeldersdag	kl 17.00 Messe for de hensovede (kapellet hos Ingrid Giertsen, Olav Ryesvei 30)
Søndag den 7. november, Allehelgensfesten	kl 11.00 Høymese
Søndag den 14. november, 24. s.e.pinse	kl 11.00 Høymesse
Søndag den 28. november, 1.s.i advent	kl 11.00 Høymesse
Søndag den 5. desember, 2. s. i advent	kl 11.00 Høymesse
Søndag den 12. desember, 3. s i advent	kl 11.00 Høymesse
Søndag den 17. desember, 4. s. i advent	kl 11.00 Høymesse
Julaften, 24. desember	kl 15.00 Vi feirer tidebønnen Non
HØYTDIEN FOR HERRENS FØDSEL	kl 09.50 Laudes; kl 11.00 Høytidsmesse
26. desember, St. Stefanus dag	kl 11.00 Messe

Biskop Thaddeus om ekteskapet Oversatt og redigert av fader Ottar Mikael Myrseth

"The Sanctity of Matrimony". Vi bringer noko av helsinga, omsett og forkorta:

Til nyleg har det vore ålmen semje om at ekteskapet er eit forhold mellom éin mann og éi kvinne, og dette er stadig læra til dei katolske og ortodokse kyrkjene. Men ettersom homoseksuelle rettar har vunne anerkjenning hjå sivile styresmakter, har det heilage ekteskapet blitt rekna som ein diskriminerande institusjon som favoriserer berre normale, heteroseksuelle forhold.

Kyrkja har alltid grunna si forståing av sakramenta så som ekteskapet på den heilage Skrifta. Skapingsforteljinga seier tydeleg at ekteskapet er eit samband mellom éin mann og éi kvinne. Våre fyrste foreldre var Adam og Eva, ikkje Adam og Fred eller Eva og Betty.

I Matt 19:4-6 siterer Jesus skapingsforteljinga og velsignar det heilage ekteskapet som noko eksklusivt for mann og kvinne.

Ekteskapet er både ei heilag og ei sivil kontrakt mellom ein mann og ei kvinne. Lovene i samfunnet gir det gifte paret rett til å stifte familie, ha eigedom og vern. Men styresmaktene har ingen rett til å endre grunnlaget for dette sakramentet ved å tillate at to menn eller to kvinner inngår ekteskap. Dersom dei tillet forhold mellom to av same kjønn, kan det ikkje kallast ekteskap i tradisjonell jødisk-kristen forstand.

Som katolsk Kyrkje som trur og held fast på dei sju sakramenta som middel for Guds nåde, må vi verne den tradisjonelle forståinga av ekteskapet mot endring og øydeleggjing i privat eller sjølvvisk ærend av slike som ikkje vil ivareta ekteskapet sitt bibelske, moralske og åndelege innhald. Innleiingsorda i vigselritualet seier det:

"Vi er samla her for Guds åsyn og i nærver av denne forsamlinga for å føre saman denne mann og denne kvinne i heilagt ekteskap, som er ein høgverdig stand innstifta av Gud, ordna i hans bod og velsigna av Herren Jesus Kristus for å bli halden i age av alle menneske. Lat oss difor med age minnast korleis Gud har velsigna og helga ekteskapet til hugnad og glede for menneska."

- Dette er grunnane til at vi forsvarar dette sakramentet.

Dykkar audmjuke tenar,
biskop Thaddeus S. Peplowski